

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto Din 90—  
za pol leta Din 45—

V upravi stane mesečno Din 7—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane 50 p

## NOVIČAS

Uredništvo in opravišstvo v Kottarjevni ulici št. 6 — Telefon  
uredništva št. 50 — Telefon  
opravišstva št. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta Din 22:50  
za en mesec Din 7:50

## Naš odgovor.

Tako levičarske socialistične »Delavske Novice« kakor konservativna socialistična »Zarja« nam zadnje čase večkrat postavljata vprašanje, je li smo mi resnični socialisti. »Zarja« pravzaprav tega niti ne sprašuje; ona namreč meni, da katoličan že načeloma ne more biti socialističnega mišljenja, ker da je cerkev zoper razredni boj, da je po vsem bistvu solidaristična in da smo zato mi nedosledni, ako hočemo biti krščanski socialisti. »Delavske Novice« pa pravijo, da bi nam verjele, da smo za odločni boj proletariata zoper kapitalizem, ako bi ne vodil politike SLS posedujoči razred, ako bi za SLS ne bili mero-dajni interesi bogatašev in ako bi ne bila »klerikalna« stranka svojčas dala streljati na štrajkujoče.

Kar se tiče »Zarje«, zamenjuje cerkev s stranko SLS, v kateri so vsi krščanski socialci organizirani, ni nobena cerkvena niti verska stranka. Glasilo nemških jezuitov še v zadnjih svojih številkah odločno povdarja, da Rim sam zelo nerad vidi, ako se kakšna politična stranka, v kateri so katoličani, imenuje »katoliško« ali tudi samo »krščansko«. To je namreč 1. netak-tično in 2. nepotrebno. Netak-tično zato, ker se potem napake takih strank pripisujejo Cerkvi ali pa se Cerkev dela odgovorno za politične korake take stranke, glede katerih Cerkev hoče biti nevtralna ali se z nji-mi ne more istovetiti, ker verskih intere-sov nič ne zadevajo. Nepotrebno pa zato, ker se popolnoma s a m o p o s e b i razu-me, da je vsak katoličan organiziran v taki politični stranki, koje najvišje svetovno-nazorne smernice so v skladu z etičnimi smernicami krščanske vere. Če se zdaj ta-ka stranka še posebič imenuje krščansko, se lahko zgodi, da bi v slučaju razcepa, ka-kor to vidimo že v nekaterih katoliških deželah, nastal škodljivi prepir, katera iz-med obeh strank je bolj krščanska. Naslov katoliška pa je neoprotunjen tudi zato, ker bi se iz političnih strank, ki so nastale po iniciativi katoličanov in se od njih vodijo, na ta način lahko izključili pristaši drugih krščanskih konfesij, n. pr. pri nas protes-tanti v Prekmurju, ki se sicer lahko stri-njajo s celotnim programom SLS. Saj se, dasi je ta stvar skoro samo teoretičnega značaja, ne bi mogli izključiti niti pošteni muslimani ali judi, ker glede najvišjih etičnih smernic v polit. življenju lahko popolnoma stojijo na našem stališču. Gle-de vsake posamezne cerkve pa itak vse ljudske stranke, ki so jih zasnovali kato-liški politiki, stojijo na stališču svobode in enakopravnosti za vse vere, ki ne naspro-tujejo etiki, in naglašajo, da je vera stvar javnega pomena, tako da država, najsiže svoje razmerje do cerkv uravnava po tem ali onem sistemu, ne sme kršiti tiste verske svobode, katera je za mirno uveljavljanje moralnih načel vere v družbi neobhodno potrebna. Iz vsega tega se razvidi, da na krščanskih etičnih temeljih stoji ljudske stranke, kakor poudarjajo tudi »Stimmen der Zeit«, niso odvisne od ničesar drugega kakor od vesti vsakega njenega posa-meznega pristaša, kakor mora katoličan sploh v vseh zadevah, naj si že pripada kakršnikoli stranki, poslušati svojo vest, ki ima pred seboj nauk Cerkev.

Po tej načelni razjasnitvi je treba »Zarji« raztolmačiti le še to, da Cerkev glede na socialno vprašanje stoji na neko-liko širšem, rekli bi, bolj od večnih vidi-kov odvisnem stališču nego kakšna stran-ka, ki ni večna tvorba. Cerkev je ljubezen-sko občestvo — kakor danes pravimo —, ne odbija prav nikogar, dokler vsaj z eno tenko nitjo visi na krščanstvu, zlasti če je njegova subjektivna krivda minimalna. Cerkvi so tuja predvsem nasilna sredstva in celo, če je socialni boj zatiranih stanov pravična samoobramba, kjer torej po ža-lostni nujni postane etična dolžnost, rajši vidi, da se ta boj omeji na minimum, da se nasprotna premagajo z ojačenjem čustva moralne in družabne solidarnosti in vsaj opominja, da naj boreči se stranki imata vedno pred očmi končno harmonijo stanov človeške družbe. S tem seveda niti kategorično ne prepoveduje samoobram-bnega boja niti noče večno sankcionirati vseh obstoječih razredov v družbi niti se proglašati za načelno braniteljico bogve na kakšen način prisvojenih privilegijev tistih slojev, ki žive od tujega truda. Nje-gre le za n o t r a n j o moralno preodolitev teh nasprotstev, ker je to njen poklic. Ne-

koliko drugače politična stranka, koje delo je predvsem, da vstvari z u n a n j e pogoje za čim pravičnejšo človeško družbo, kar zahteva vsled človeške zlobe žal čestokrat radikalnih sredstev. Tako stranka lahko že na celi črti stoji v ostrem boju zoper kapitalizem kot krščanski družbi nevarne-mu pojavu, (v vojski naroda proti narodu ali države proti državi je stvar končno ista, če gre za obrambo najvišjih javnih kultur-nih dobrin proti osvajalcu) dočim cerkev še vedno ne pretrga stika s posameznikom, da ga reši. Seveda nastopijo v zgodovini lahko momenti, da je tudi cerkev kot taka primorana stopiti iz modre rezerve, kakor n. pr. v srednjem veku, ko je cerkev dolgo časa neizprosno izvajala prepoved proti obrestim, oduštvu, roparskemu vitezstvu, fevdalnim in meščanskim tiranom itd., ni pa tudi v teh slučajih izgubila iz oči mož-nosti izveličanja vseh in si ni zabarikadirala nikoli poti do posameznih src. Da stran-ka čestokrat ne more tega, je jasno za vsa-kega realno mislečega človeka, ker vsaka stranka je samo za en čas in za gotove okoliščine in nima večnih nalog, ampak zgolj relativne.

Več, se nam zdi, »Zarji« ni treba od-govoriti.

Kar se tiče »Delavskih Novic«, bodo razumele, da se s smernicami, namenji in končnimi cilji proletarskega boja, kakor si ga one zamišljajo, ne moremo nikoli strinjati. Strinja se z njimi lahko vsak ka-toličan le v toliko, v kolikor za njimi neve-de in nehoti tičijo naravni in brez volje marksistov tudi njim zgodovinsko privzgo-jeni krščanski nraštveni motivi. Ti nagibi so pa pri marksistu le slučajni; na-čeloma stoji on na brezverskem stališču. Nam je jasno, da je sedanji družabni red nemoralen, nekrščanski in nevzdržljiv, da se politična stranka in delavske organiza-cije morajo proti njemu aktivno boriti, te-žej za odpravo njegovih temeljev, da flikanje tega socialnega reda nič ne poma-ga in da zlasti na solidarnost s kapitali-stičnim razredom in njega zastopniki ni računati, da je pa ta boj uspešno mogoč-le, če verujemo v najvišji nraštveni krščanski ideal družbe, ne pa da jo pro-glašamo za skupino zverin, ki se nujno med seboj koljejo in morajo klati, ker to veleva »železni zakon razvoja«. To je tista temeljna razlika, ki vse pove, in glede katere ni treba izgubljati več nobene be-sede. Kdor še ne razume, naj prebere to-zadevne članke v naši »Socialni misli«.

Da bi vodili politiko SLS bogataši, to hvalabogu ni res. Stranka stoji na poli-tičnem socialnem programu, kakor je bil že objavljen in pošteno stremi za njega uresničenjem. Mi ne gledamo ravno v že-pe svojim pristašem, pač pa vemo, da zo-per kakšnega bolj imovitega pristaša SLS ni povoda izreči izobčenja, dokler vsak od-kritično dela za udejstvenjem socialne-ga programa stranke in ne zatira drugih. Do danes pa ne vemo, da bi se bil kdo iz-med nas izrekel zoper socialne smernice, ki jih je proglasil n. pr. dr. Korošec na ka-toliškem shodu v Šmarju pri Jelšah, niti da bi izvajal socialne eksploatacije. Razvoja težkega kapitalizma s samosvojimi sebič-nimi običaji blagru škodljivimi interesi pa v SLS ni, kajti, če bi bil in če bi se raz-vil, bi SLS ne bila več SLS in bi si izbrala drugo ime in drug program.

Glede dogodkov na Zaloški cesti bodi-mo kar odkriti. Stranke ne zadeva tu no-bena odgovornost. Drugič je bil to momen-t, rojen pod vplivom neposredne povojne psihoze, dejstvo obojestranske bolešno prenapete razburjenosti, fakt, kakor se je komunistom ikskrat pripetil n. pr. na Ru-skem napram socialistom in socialistom napram komunističnim pučistom. Zato ni lojalno, ampak čisto demagogično ga proti komurkoli izrabljati.

## Ministrska seja.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Danes se vrši seja ministrskega sveta, na kateri bo poro-čal minister za zunanje zadeve dr. Ninčič o svojih razgovorih s kraljem glede Stejičeve pomilostitve. Ministrski svet bo razpravljal tudi o pogajanjih z Italijo. Minister dr. Nin-čič bo na eni prihodnjih sej podal obširen eks-pozé o naši zunanji politiki. Eks-pozé bo preje predložil ministrskemu svetu, ki ga bo pregledal in odobril.

## Komunistični trgovec aretiran.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Pred kakimi dvajsetimi dnevi je dobila podružnica srbsko-francoske banke nalog, da naj izplača trgovcu Milivoju Milinkoviću, ki je znan kot komunist, 300.000 dinarjev. Banka je to stvar takoj prijavila policiji, ki je vsled tega stražila, kdaj bo Milinković prišel po denar. Včeraj popoldne je Milinković prišel v banko in dvignil vseh 300.000 dinar-

jev. Ko je odšel iz banke, so ga pri vhodu počakali policijski agenti in ga aretirali. Pri zaslišanju je Milinković izjavil, da tž denar nikakor ni za kako komunistično propagando, temveč je za njegove privatne posle. Kljub temu ga je policija izročila v zapore sodišča in ga obdolžila na podlagi zakona o zaščiti države. Sodišče vodi sedaj v tej smeri preiskavo.

## Za transbalkansko železnico.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Kakih 40 po-slancev vseh parlamentarnih klubov je imelo včeraj sestanek, na katerem so skle-nili, da bodo zahtevali od vlade, da naj se zgradi velika transbalkanska železnica,

ki je do Niša že zgrajena. Od Niša naprej bi šla železnica preko Prištine, Tetova, Črne gore na luko Tivat v Boki Kotorški. Železnica naj bi se zgradila iz Bleerovega poso-jila.

## Vihar v nemškem parlamentu.

Berlin, 6. julija. (Izv.) Državni zbor je danes definitivno sprejel zakonski na-črt glede izvedbe člena 18 državne usta-ve, ki se nanaša na preosnovo države. Zbornica je nato razpravljala o interpela-cijah, ki so v zvezi z zakonom o zaščiti re-publike. Te interpelacije so stavile stran-ke levice in se nanašajo na obstoj samo-obrambnih organizacij in protirepublikan-skih manifestacij pristašev stare vojske ter udeležbe državne brambe pri teh ma-

nifestacijah. Tekom debate je trdil posl. Hensel, da je domovina padla frontni voj-ski v hrbet, vsled česar je nastal v zbor-nici nepopisen hrup. Poslanci so prišli nad govornika in mu pretili, vsled česar je pred-sednik moral prekiniti sejo za nekaj časa. Ko se je seja otvorila, so levičarji prepre-čili poslancu Henselu, da bi nadaljeval svoj govor. Zato je predsednik moral za-ključiti sejo.

## Narodna skupščina.

Belgrad, 6. julija. Danes so domalega vso sejo izpolnile razne interpelacije. Fi-nančni minister je moral odgovarjati na očitke o korupciji, ki je vgnedena po-sebno v monopolski upravi za tobak in sol. Radikalec Miletič je zahteval pojasnil glede knjigovodje finančne uprave v Pa-račinu, Brankovića, ki da nima nobene kvalifikacije za svoje mesto; podobnih slu-čajev je vse polno v državni upravi. Mi-nister Kumanudi je odgovoril, da ima Branković vse potrebne kvalifikacije, da je pa vendar takoj, ko je zvedel za inter-pelacijo, podal ostavko. Minister je pri-pravljen proti vsakemu uradniku svojega resorta postopati v smislu zakona, ako se mu dokaže, da nima zadostne kvalifika-cije. Nato se je med radikali in demo-krate vnel dolgovezen prepir o korupcij-skem sistemu v finančni upravi. Končno je prešla zbornica zopet na nadaljevanje proračunske razprave. Govoril je poslanec Jugoslovanskega kluba Rajić, ki je vladi bral levite zaradi zapostavljanja katoli-čanov. Vladni tabor se je pri tem tako raz-burjal, da je bilo treba za kratek čas pre-kiniti sejo. Prihodnja seja jutri.

## Radikali za ameriško posojilo.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Včeraj popold-ne je imel radikalni klub sejo, na kateri se je razpravljalo o ameriškem posojilu. Najpreje je govoril Ljuba Jovanović, ki je izjavil, da bo glasoval za zakon o posojilu samo tedaj, če sprejme vlada njegov pred-log o vojni odškodnini. Nikola Pašić je go-voril o potrebi posojila radi naših železnic. Stanić je povdarjal, da se mora delati z vsemi silami na to, da ostanejo železnice še nadalje v državnih rokah, nove železni-ce pa naj gradi država sama. Govorili so še Nastas Petrović, Trifković in Krstić, na kar je bilo posojilo sprejeto s 45 proti 12 glasovom. Klub je sklenil, da se mora teh 12 poslancev, ki so glasovali proti posojilu, pokoriti sklepu večine kluba in glasovati v parlamentu za posojilo.

## Stejičovo pomilostenje.

Belgrad, 6. julija. Po današnjih vesteh se namerava vlada v vprašanju Stejičeve pomilostitve udati. Ako bo vstajal kralj na pomilostitvi na desetletno ječo, bo pač podal ostavko minister za pravosodje dr. Marković, ostali ministri pa ostanejo na svojih mestih.

## Stojan Protić.

Zagreb, 6. julija. Stojan Protić se je na potu v Rimske Toplice ustavil tukaj in imel pogovore z raznimi politiki. Protića spremlja dr. Potočnjak, bivši hrvatski pod-

ban. Iz Zagreba sta odšla v Varaždin, kjer sta bila gosta dr. Magdičeve družine, nato se pa odpeljala v Rimske Toplice, kjer prebije Protić svoje počitnice.

## Burna seja demokratov.

Belgrad, 7. julija. (Izv.) Včeraj dopol-dne je imel demokrati klub svojo sejo, na kateri je razpravljajal o osebah, ki naj bi se kandidirale v vrhovni državni svet. Tekom debate je prišlo do velikih nesporaz-ljenj in mestoma do zelo burnih prizorov med posameznimi poslanci. Na seji vsled tega ni prišlo do nobenega sporazuma in je predsedstvo sklicalo novo sejo za danes, na kateri se bo skušal najti kompromis.

## Današnja predborza.

Zagreb, 7. julija. (Izv.) Berlin 74, Ita-lija 14.90, Newyork 322, Pariz 26.80, Praga 6.80, Dunaj 1.58, Švica 63.

Zürich, 7. julija. (Izv.) Berlin 1.11, Holandsko 202.75, Newyork 523.30, Lon-don 23.30, Pariz 49.95, Praga 10.40—10.60, Pešta 0.44, Zagreb 1.60, Sofija 3.40, Varša-va 0.105, Dunaj 0.0225.

Dunaj, 7. julija. (Izv.) Praga 448, Za-greb 65, Pešta 17.70, Varšava 44, Italija 980, Bukarešta 126, London 975, Newyork 22000, Pariz 1770, Švica 4200, Berlin 44.50, Holandsko 8600.

## Politični dogodki.

+ Našim »Jutrovcem« in fašistom v album. Pruski minister za znanost, umet-nost in ljudsko izobrazbo je izdal oklic na vso nemško javnost, posebno pa na tiste, ki sodelujejo pri vzgoji mladine. Minister nujno poziva vse, naj vsak po svojih naj-boljših močeh pomaga v boju proti straš-nemu propadanju vseh nravnih pojmov v mladini. Zgolj strokovno znanje, ki se po-daja v učnih zavodih, tu ne more pomaga-ti. Mladini je treba predvsem nraвне vzgo-je, vtrditve značaja. Jasno je, da pruski naučni minister pri tem ne priporoča — športa, kot edinozveličavnega sredstva za rešitev mladine in s tem človeštva sploh, kakor to dela ljubljansko »Jutro«. Saj se še nikdar ni gojilo toliko športa v šolah in izven njih, kakor sedaj, a mladina še tudi nikdar ni bila tako podivjana in posurove-la kakor v sedanji dobi. Bo torej že treba zopet poseči po tistih sredstvih, ki so se od davnih časov izkazovala pri vzgoji mla-dine kot najuspešnejša: strah božji in disci-plina. Več vere in verske vzgoje v šolo — to je edini lek, pa naj bo to plehkemu poli-tičnemu svodomiselstvu prav ali ne. — Pruski naučni minister se je pa v svojem gornjem oklicu še posebej obrnil na učence višjih šol kot na bodoče voditelje naroda in na njihov naslov resno povdaril: »Doraščajoči mladini se mora kot nekaj ob sebi umljeviga utisniti v zavest, da se morajo

duševni boji izbojevali edino-le z duševnim orožjem, ne pa z brutalno silo in da stvarna razlika v mišljenju in nasprotje v svetovnem naziranju ne sme zmanjšati spoštovanja pred osebo. Tako mislijo in uče mladino resni, kulturni možje. Pri nas pa imamo vlado in naučnega ministra, ki pospešujeta med mladino fašizem, ki si je nadel nalogo, da s surovim nasiljem zatira politične nasprotnike sedanjega režima.

— Pogin srbskih vojakov v Albaniji 7. 1915. Parlamentarni odbor, ki je imel nalogo ugotoviti vzroke, ki so zakrivila strahotni pogin srbskih vojakov v Albaniji leta 1915., je dovršil svoje delo. Dognal je, da je nesrečo zakrivil tedanji srbski vojni minister polkovnik Jovan Bojović. Stvar pride pred sodišče.

— Litvinov napoveduje novo senzacijsko. Iz Haaga poročajo, da je Litvinov izjavil, da se v kratkem izvrši dogodek, ki bo še senzacionalnejši nego je bila rapalska pogodba z Nemčijo. Baje gre za obsežno pogodbo z neko amer. skupino, ki bo prevzela obnovo cele vrste panog ruske industrije, posebno pa izkoriščanje petrolejskih virov. — Čičerin se je po Rathenau-ovem umoru preselil v Inomost, kjer se mudi z dvema tajnikoma.

— Ljeningova bolezen. Kakor poročajo riški listi, se je Ljeningu stanje zelo poslabšalo in računajo z njegovo smrtjo. Osrednji odbor boljševiške stranke se je 1. t. m. zbral na sejo, da sklene potrebno za vse slučaje. Ljening ima po izjavi nemškega zdravnika in učenjaka dr. Forsterja hrbtenično jetiko.

— Hindenburg proti političnemu umoru. Hindenburg je v »Hannov. Kurierju« objavil izjavo, v kateri označuje politični umor kot grdo, strahopetno hudodelstvo.

## Dnevni dogodki.

— Obveznice predvojnih posojil. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Generalna direkcija državnih dolgov je že večkrat pozvala državljane kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, katerih obveznice predvojnih posojil bivše avstro-ogrske monarhije se nahajajo iz kate-regakoli vzroka v inozemstvu, da jih v določenem roku njej prijavijo z vsemi potrebnimi podatki in dokazi o državljanstvu (s priloženo domovnico), da bi se na podlagi teh prijav mogel pri dotičnih vladah vložiti protest proti žigosanju in zahtevati vrnitev obveznic. Ker prošnjam večinoma niso bile priložene domovnice in je nevarnost, da brez domovnice inozemske vlade protestov ne bodo hotele obravnavati, se

interesenti ponovno pozivljajo, da pošljejo naknadno k svoji morda že vloženi prošnji generalni direkciji državnih dolgov v Belgrad še domovnice, ker bi sicer morali sami nositi posledice svoje zamude.

— Železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani se je prenosovala z dnem 1. julijem 1922 na podlagi zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. Uradni list št. 62/22 v ekspozituro osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Interesenti se opozarjajo, da naslavljajo odslej dalje vse dopise na naslov: »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, izpostava II. v Ljubljani«, Cankarjevo nabrežje št. 3/II.

— Kolera in kuga. Kakor poročajo iz južne Srbije, sta se v Solunu in okolici pojavili kolera in kuga; tudi pegavec se zopet oglašja.

— Napad na deklico. Križe pri Trzinu: Preteklo sredo je napadel hčerko Francka Jakoba Silarja, posestnika v Gozdu ob Trzinu. Križe pri Trzinu, neznan moški v Gorah med Gozdom in Zalogom pri Goricih in je hotel izvršiti nasilje. K sreči se mu je dekle izpulilo, vpiči je ni moglo, ker ji je že usta mašil s cunjami. Imel je pri sebi culico, katero je v istem hipu od sebe vrgel. Oče in sestra sta bila blizu, ko sta jo pogrešila in zaslišala evljenje. Ko bi očeta ne bilo, bi morda ostala žrtev kakor pred par leti hčerka Brejlova po morilecu Seidlerju iz Pristave pri Trzinu.

— Zanimiv dogodek v Trstu. Traška »Edinost« poroča o naslednjem dogodku, ki se je zgodil v Trstu 4. julija zvečer: Bilo je okoli desete ure. Prijazno je sijala luna skozi odprta okna v spalnico delavca Redenta Versicha, starega 39 let, v prvem nadstropju hiše št. 1 v ulici Ponziano. Versich je spal. Nenadoma je vstal v snu iz postelje in stopil nato na okno svoje sobe. Po njem je hodil — še vedno v snu — par minut. Kmalu so ga pa zagledale nekatere ženske, ki so se hladile pred isto hišo, in začele vpiti: »Oh, nesrečni človek... Padel bo z okna in se bo ubil.« Tako in slično vpitje je zbudilo snohodeca. In par trenutkov pozneje je že padel z okna in treščil z glavo ob tlak. »Ubil se je!« so zavpili navzoči, in spreletela jih je groza. Snohodec je ležal dolgo na tleh, nepremičen. Nihče se mu ni upal približati. Končno so pa vendarle stopili k njemu nekateri možje, ga obliči v vodo in ga nesli nato na pol mrtvega v njegovo stanovanje. Tam so ga tresli, a zaman: bil je še vedno nepremičen; bil je kot mrtev... Kmalu je prišel na lice mesta zdravnik rešilne postaje, preiskal Versicha in ugotovil, da nima niti najmanjše poškodbe. Deset minut pozneje je prišel Versich k sebi, se nasmehnil

zdravniku in zbranim domačim ter dejal: »No, če se nisem sedaj ubil, mislim, da se ne bom nikoli več...« Zdravnik rešilne postaje Ferra, ki je preiskal, kakor smo že zgoraj omenili Versicha, je izjavil, da ni našel takega naravnost čudežnega slučaja še nikoli v vseh letih svoje službovanja. — Srednješolci — razbojniki. V Prilepu so odkrili razbojniško družbo samih gimnazijcev, ki so izvršili nešteto tatvin in drugih zločinov. Družba je umorila tudi enega lastnih tovarišev, ki se je branil izvršiti neki zločin. Družba je bila organizirana po zgledu kinematografskih detektivskih dram; njeni člani so na svojem »delu« nosili maske. Umevno je, da je stvar zbudila v javnosti ogromno zgledevanje. Mi pa pravimo: Veronauk iz šol in sport v šolo! Ni vrag, da bi to ne pomagalo...

— Ponesrečena samopomoč. Šoferji neke avtomobilne družbe Z. so imeli slabo plačo, da niso mogli izhajati. Zato so si sklenili sami pomagati. Vzeli so iz garaže družbe sod bencina in ga sklenili prodati in izkupiček med seboj razdeliti kot draginsko doklado, katero bi v boljših časih družbi vrnil. Do bi bencin razpečali, so se obrnili na sina domačega trgovca F. K. in trgovca B. in ga po ugodni ceni prodali. Da bi ga na varno spravili, so najeli domačega voznika A. K., ki ga je odpeljal iz garaže v svoje skladišče. Podjetje se bi bilo dobro posrečilo, če ne bi bila prišla vmes žandarmerija, ki je zaplenila bencin in vtaknila podjetnike pod ključ. Včeraj so se morali radi tega zagovarjati pri deželni sodnji in sicer šoferji radi tatvine, voznik in kupea pa radi deležnosti tatvine. Razpravo je vodil nadsvetn. Mladič, voznika A. K. in enega kupca F. K. je zagovarjal dr. Adlešič, drugega kupca B. pa dr. Capuder. Šoferji so bili obsojeni radi tatvine na 3 ozi. 4 mesece ječe, voznik A. K. je bil popolnoma oproščen, oba kupca pa sta bila obsojena le radi prestopka sumljivega nakupa na denarno globo, F. K. na 1000 Din, B. na 1500 Din.

## Ljubljanski dogodki.

Ij Umrl je včeraj ob pol dveh popoldne dijak držav. tehnične šole v Ljubljani Ivan Valentinčič, 18 letni najstarejši sin uslužbenca Jugoslovanske tiskarne. Postal je žrtev jetike, te velike morilke proletarskih otrok. Pokojni Ivan je bil mladenič samoraslega značaja, dobrega srca in bistre glave. Za tehniško stroko je kazal veliko veselje, posebno pa ga je veselilo risarstvo in slikarstvo. Z njim lega v grob velika neizpolnjena nada očetova. Naj uživa večno srečo pri svojem Stvarniku! Sta-

riše, sestre in brata pa naj tolaži Bog! — Pogreb bo jutri, v soboto ob pol štirih popoldne izpred Jugoslovanske tiskarne.

Ij Izlet na Sv. Jošt nad Kranjem. Pravi v nedeljo dne 9. julija uslužbenstvo Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani. Odhod ob 7. uri zjutraj iz glavnega kolodvo-ra. Povratek popoldne na Kranj ali pa na Škofjo Loko, kakor bo pač volja izletnikov. Svojo versko dolžnost naj opravi vsak pred odhodom vlaka v Ljubljani. K udeležbi vabi vse tovariše in prijatelje uslužbenstva tiskarne. — V slučaju slabega vremena izlet odpade na pozneje.

Ij Organizacija javnih nameščencev semišljenikov SLS. Danes odborova seja ob (pol 8.) 19. uri 30 minut v običajnem lokalu Stari trg št. 2—I. nadstropje, ter ob (pol 9.) 20. uri 30 minut skupna seja širšega odbora za službeno pragmatiko. Važno! Prosim vsi — točno! Predsednik.

Ij Sprejem gojencev v inženjsko šolo v Mariboru. Meseca septembra 1922 bo sprejetih 150 mladičev za gojence v inženjsko podoficijsko šolo v Mariboru. Pogoji so razvidni iz razglaš (konkurza) na deski mestnega magistrata in na Mestnem domu.

Ij Sprejem v artiljerijsko podoficijsko šolo v Mariboru. Septem. t. l. mladeničev za gojence v 2. artiljerijsko podoficijsko šolo v Mariboru. Pogoji so razvidni iz oglasa, ki je nabit na deski mestnega magistrata in na Mestnem domu.

Ij Radi tlakovanja je voznja iz Marijinega trga na St. Petersko in Miklošičevo cesto (ter obratno) do nadaljnjega prepovedana.

Ij Utopljenca so potegnili včeraj popoldne iz Ljubljanske pri Opekarski cesti. Bil je to krojaški pomočnik Breskvar, ki je tam utonil pred dnevi, ko se je kopal.

d Šentpetersko prosvetno društvo prosi svoje člane in prijatelje, ki se udeležijo izleta na Sveto goro 9. t. m., da si vovne listke po možnosti preskrbe že v soboto. Blagajna je ves dan odprta. Če bi se moral izlet radi slabega vremena preložiti, se denar vrne. V ta namen naj se pa vovni listki z izkaznicami za polovično vožnjo oddajo v Šentpeterski Prosveti že 9. t. m. od 11. do 12. ure dopoldne.

d Orel Rimske toplice vabi vse člane na fantovski sestanek dne 9. julija 1922 po prvi sv. maši v društvenem prostoru. Na sporedu predavanje.

Odgovorni urednik Jožef Rutar.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Dobra gospodinja skrbi, da ima njena hiša pri najmanjših izdatkih vseeno snežnobelo perilo.

Zato uporablja ona le

**MILO** z znamko „GAZELA“.

**Uradnik, delavec**  
in  
**kmet**

kupi vse svoje potrebščine najcenejše pri  
**GOSPODARSKI ZVEZI.**

**Prometni zavod za premog** d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

**velenjski, šentjanški in trboveljski premog**

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava  
**prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in**  
**domačo uporabo ter kovaški in črni premog**

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

## Tunel.

83

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Mlakar.

enega svojih briljantnih prstanov. Renée je ljubkalo s svojimi ustnami njegovo uho ter ga šepetaje vprašala, kakaj ne ostane. Poslužil se je svojega starega izgovora, da ima delo, in Renée je nagubala čelo ter se našobila.

Juliska je že čakala v Woolfovem stanovanju. Strešala je, ko se je je dotaknil. Njeni lasje so bili rjavni in mehki. Nalil ji je kozarec vina in ona je poslušno rknila ter suženjsko dejala: »Na Vaše zdravje, gospod!« Nato je na njegovo željo pela svojo malo, me-anholično narodno popevčico, spel tako liho, da jo je edva slišal.

Két lánnya volt a falunak — je petá — két virága; mind a kétfő úgy vágyott a boldogságra... — Dve deklici sta bili v vasi, dve cvetlici. Obe sta hrepeneli po sreči; eno so peljali pred poročni oltar, drugo na pokopališče.

Tisočkrat je S. Woolf v svoji mladosti slišal pesem. A danes ga je potrla. Vso svojo brezupnost je slišal iz nje. Sedel je ter pil in solze so mu stopile v oči. Plakal je iz sočutja do samega sebe in solze so bočasí trkljale preko njegovih voščenih, ohlapnih lic.

Cez čas je zasopel skozi nos ter dejal mehko in liho: »To si dobro napravila. Kaj znaš še, Juliska?«

Pogledala ga je z žalostnimi, rjavimi očmi, ki so sličile očem lamc. Zmajala je z glavo. »Ničesar, gospod,« je začepetala plašno.

Woolf se je nervozno zasmel. »To ni mnogo!« je dejal. »Cuj, Juliska, podarim ti tisoč dolarjev, toda napravi moraš, kar ti porečem.«

»Da, gospod,« je odvrnila Juliska vdano in prestrašeno.

»Slopi v sobo zraven.«

S. Woolf je nepremično sedel v stolu ter stmel predse. »Če bi bila Maud Allan še živa, bi lahko upal!« je mislil. In je sedel in njegova nesreča je temno visela nad njim. Ko je čez čas dvignil pogled, je uzi Juliska napol pokrito v zagrinjalo med vrati. Bil je nazir popolnoma pozabil.

»Stopi bliže, Juliska.«

Juliska je stopila korak naprej. Z desno roko je še vedno trdno držala zagrinjalo, kakor ne bi hotela spustiti lega zadnjega ogrinjala.

»Ali znaš plesati?« je vprašal S. Woolf.

Juliska je zmajala z glavo. Ni dvignila pogleda.

»Ne, gospod!«

»Ali nisi nikoli plesala pri trgatvi?«

»Pač, gospod!«

»Torej pleši čardaš!«

Juliska se je brez moči ozrla. Nato je plesala, bolj iz strahu kot zaradi visoke nagrade. Stopicala je, kakor da hodi po čepinjah. Oči so ji bile zalite s solzami in lica gorela od sramu. Ah, njene noge, njene noge, ki niso bile popolnoma snažne, kam naj jih dene?«

Bila je krasna. Mnogo let že ni več S. Woolf videl take ganljive sramežljivosti. In ni mogel napasti pogleda na njej.

»Pleši, Juliska!«

In Juliska je nerodno dvigala roke in noge in iz nazaj vržene glave so ji solze kapljale na prsa. Nato je obstala in trepetala.

»Česa se bojiš, Juliska?«

»Ne bojim se, gospod!«

»Stopi bliže!«

Juliska je lezla bliže. »Zdaj bo storil!« je mislila in mislila na denar.

Toda S. Woolf ni storil.

»Ne boj se in poglej mi v oči!«

Ubogala je, njen pogled je plamtel in gorel. S. Woolf jo je poljubil na čelo. Prilislil jo je nase v navalu očelovskega čuvstva in solze so mu stopile v oči.

»Kaj hočeš tu v New Yorku?«

»Ne vem.«

»Kdo te je privedel semkaj?«

»Moj bral. A zdaj je odšel proti zahodu.«

»Kaj delaš zdaj tu?«

»Pojem z Gyulo.«

»Pusti Gyulo na miru ter ne poj več z njim. On je lopov. Ti sploh ne znaš peli.«

»Ne, gospod.«

»Dam ti denarja in storila boš, kar porečem?«

»Gotovo, gospod!«

»Dobro. Uči se angleščine. Nakupi si ljubkih pri-prostih oblek ter poišči si mesto kot prodajalica. Pazi, kaj ti pravim. Dam ti dvalisoč dolarjev, ker si tako lepo plesala. S tem lahko živiš tri leta. Obiskuj kakšen večeren tečaj. Uči se knjigovodstva, tiskopisja in strojepisja. Drugo pride samo od sebe. Ali boš?«

»Da, gospod!« je odgovorila Juliska plašno, kajti Woolf jo je navdajal z grozo. Slišala je, da je bilo v New Yorku mnogo mladih deklic umorjenih.

»Obleci se!« In S. Woolf je ponudil Juliski polno pest bankovcev. A ona si jih ni upala vzeti. »Kakor hitro sežem po njih, pa me pobije,« si je mislila.

»Vzemi vendar!« je dejal S. Woolf smehljaje. »Jaz ne potrebujem več denarja, kajti jutri točno ob šestih zvečer bom mrtev.«

Julisko je stresla groza.